

Time: 3 Hours

Marks: 100

- N.B. 1. Each question carries 20 marks. प्रत्येक प्रश्नाला २० गुण आहेत.**
2. All questions are compulsory. सर्व प्रश्न सोडवणे अनिवार्य आहे.
3. All questions have internal options. प्रत्येक प्रश्नाला अंतर्गत पर्याय दिलेला आहे.

Q-1.a) What are the key components and principles underlying Justice Ranade's concept of comprehensive reform?
न्यायमूर्ती रानडे यांनी मांडलेल्या सर्वांगीण सुधारणा संकल्पनेचे विश्लेषण करा.

20

OR किंवा

Q1 b) Elaborate upon Gandhiji's philosophy of state.
गांधीजींचे राज्य विषयक तत्वज्ञान विशद करा.

Q- 2.a) Explain Ravindranath Tagore's critique of western nationalism.
रवींद्रनाथ टागोरांच्या पाश्चिमात्य राष्ट्रवादा वरील टिकेचे परीक्षण करा.

20

OR किंवा

Q 2 b) Explain V.D Savarkar's concept of Hindutva.
वि. दा. सावरकरांनी मांडलेली हिंदुत्वाची संकल्पना विशद करा.

Q-3 a) Describe the reforms suggested by Agarkar to improve the economy and education.
अर्थव्यवस्था आणि शिक्षण सुधारण्यासाठी आगरकरांनी सुचवलेल्या सुधारणांचे वर्णन करा.

20

OR किंवा

Q.3 b) Discuss Dr.B.R. Ambedkar's contribution to Social reform.
सामाजिक सुधारणांच्या बाबतीत डॉ.बी. आर. आंबेडकरांच्या योगदानाची चर्चा करा.

Q-4 a) Discuss Nehru's concept of mixed economy.
मिश्र अर्थव्यवस्थेची नेहरूंची संकल्पना स्पष्ट करा.

20

OR किंवा

Q 4b) What are the basic features of socialism as elaborated by Ram Manohar Lohia.
राम मनोहर लोहियांनी मांडलेल्या समाजवादाच्या संकल्पनेची ठळक वैशिष्ट्ये काय आहेत?

Q.-5 Write notes on **any two** of the following. टीपा लिहा – कोणत्याही दोन

20

- A. M. G .Rande's views on state. एम.जी.रानडे यांचे राज्याबद्दलचे मत.
B. Tagore's views on Indian society .भारतीय समाजा विषयी टागोरांचे मत.
C. Dr. Babasaheb Ambedkar's views on Democracy.डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांचे लोकशाहीबद्दलचे विचार.
D. Nehru's contribution to India's foreign policy. भारताच्या परराष्ट्र धोरणात नेहरूंचे योगदान.
